

باسمه تعالی

صور تجلسه شورای عالی اخلاق دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

جلسه شورای عالی اخلاق دانشگاه در ساعت ۱۰ صبح روز چهارشنبه مورخ ۹۸/۱/۲۱ با حضور ریاست محترم دانشگاه و اعضای

محترم شورا تشکیل گردید. در ابتدا آیاتی از قرآن مجید تلاوت گردید.

دستور جلسه

(۱) ارائه بحث علمی "اخلاق در PHC" توسط آقای دکتر کشاورزبان مدرس محترم اخلاق پزشکی در دانشگاه و عضو محترم شورای

اخلاق دانشگاه

(۲) تأکید بر ارسال مستندات مکتوب کمیته‌های تخصصی شورا (موضوع بند ۷ مصوبات شورای اخلاق دانشگاه مورخ ۹۷/۱۲/۱۵) تا

۹۸/۲/۳۱ عطف به تأکید ریاست محترم دانشگاه برای ماندگاری مستندات مکتوب شورای اخلاق دانشگاه

(۳) طرح نامه دبیر محترم بازآموزی دانشگاه در رابطه با کمیته کارشناسی تعیین ملاک‌های دبیر و مدرسین جلسات علمی اخلاق علوم

پزشکی و رفتار حرفه‌ای با مشارکت ذی‌نفعان

(۴) انتقال عضویت مسئول محترم آموزش ضمن خدمت کارکنان از کمیته اخلاق در آموزش دانشگاه به کمیته اخلاق در توسعه مدیریت

و منابع

بحث علمی

آقای دکتر کشاورزبان مدرس محترم اخلاق پزشکی در دانشگاه و عضو محترم شورای اخلاق دانشگاه: ایشان مطالب مبسوطی

در رابطه با تاریخچه و چگونگی شکل‌گیری و تئوری‌های علمی مرتبط با اخلاق در PHC و تجاربی از سایر کشورها را عنوان نمودند

که خلاصه محورهای اصلی بحث ایشان به قرار زیر می‌باشد:

✓ ملاحظات و موضوعات اخلاقی در حوزه سلامت عمومی تاکنون کمتر مورد توجه متخصصین اخلاق و سیاست‌گذاران سلامت

بوده است. در آگوست ۲۰۰۸ همزمان با شصتیمین سالگرد تأسیس سازمان بهداشت جهانی (WHO) و سی‌امین سالگرد کنفرانس

آلماتا، بولتن سازمان بهداشت جهانی به انتشار ویژه‌نامه‌ای با موضوعیت اخلاق سلامت عمومی و مراقبت‌های بهداشتی اولیه

پرداخت. ایشان در ادامه به شواهد و نظریاتی از سراسر جهان به اهمیت و جایگاه ویژه بحث اخلاق سلامت عمومی و PHC با

توجه به موارد زیر اشاره نمودند:

(۱) نقش خاص حاکمیت در آن

(۲) کاستی‌های موجود دانش اخلاق پزشکی در این حوزه

✓ مذاقه در تعریف علمی سلامت عمومی:

(Public health is what we, as a society, do collectively to assure the conditions in which people can be healthy)

این تعریف مملو از بار ارزشی است و توجه به ملاحظات اخلاقی آن، "ارزیابی، رشد و حساسی" اخلاقی سیاست‌ها، فرایندها، حوزه عملیاتی و نیروی انسانی را به عنوان اولویت راهبردی نظام‌های سلامت دنیا و از جمله کشور ما، مطرح و معین می‌سازد.

✓ در حوزه اخلاق زیستی (BIO ETHICS) بیشتر مباحث در حوزه اخلاق علوم سلامت به فرد و در حوزه سلامت عمومی به جامعه توجه دارد که گاهی این دو در عمل متعارض هم می‌شوند. لذا دانش و مهارت مدیریت این چالش، با اتکاء به شواهد علمی و اصول اخلاقی در سلامت عمومی و اخلاق زیستی ضروری است و زیر ساخت‌های اجرایی شدن این دانش و مهارت‌ها باید در ساختارها در قالب اخلاق سازمانی دیده شود.

✓ چگونه اخلاق را در PHC بگنجانیم؟ ملاحظات عمومی اخلاق در این ساختار می‌تواند شروعی برای اقدام باشد و پس از طی مراحل مختلف آن، یکی از شاخص‌های مهم اخلاق‌مداری در PHC می‌تواند این باشد که اگر قولی می‌دهیم آن را عملی کنیم.

✓ پیشنهاد به معاونت محترم بهداشتی برای شروع این فرآیند این است که:

۱) در حوزه سلامت ذی‌نفعان را مشخص کنید.

۲) حقوق آن‌ها را اعم از کارکنان و مردم رعایت کنید.

۳) ۱ یا ۲ چالش اولویت‌دار را معین کرده و با مشارکت ذی‌نفعان اصلی و رعایت اصول اخلاق پزشکی و اخلاق سلامت عمومی راه‌حل‌های لازم برای برطرف کردن چالش را پیدا کنید.

✓ ایشان اشاره‌ای به اتفاقات ترسناک رخ داده در آمریکا از جمله گرمای شدید شیکاگو در سال ۱۹۹۵ و طوفان کاترینا داشتند که کارشناسان و متخصصین و علمای جامعه‌شناسی به بررسی و آسیب‌شناسی کالبدی این موضوع پرداختند و متوجه شدند که بیشترین جانباختگان از خانواده‌های کم درآمد و حاشیه‌نشینی بودند که پس از اعلام هشدار ترک محل، امکاناتی نداشتند که از منطقه حادثه دور شوند و پس از تولید شواهد علمی و منظور کردن مبانی اخلاق در سلامت عمومی راهکارهایی برای عدم تکرار آسیب‌پذیری این گونه اقشار و برنامه‌ریزی‌های لازم در این نوع حوادث منظور گردید. آن چه در سیل اخیر کشور از این منظر به چشم می‌خورد می‌تواند نمودی از این نوع تجربیات سایر کشورها باشد و باید مطالعات دقیق و تولید شواهد

که حاصل از کالبدشناسی میزان آسیب‌دیدگی مناطق و افراد جامعه است، انجام شده و برای جلوگیری از تکرار این آسیب‌ها به ویژه برای قشرهای اولویت‌دار (محروم) برنامه‌ریزی جدی انجام شود.

✓ برای برنامه‌ریزی فوق‌الذکر محورهایی را که باید در حوزه اخلاق در سلامت عمومی به آن توجه کرد به شرح زیر است:

(۱) ادغام اخلاق در ساختار و برنامه‌های توسعه در حوزه PHC

(۲) بررسی جامعه‌شناسانه وقایع در حوزه سلامت

(۳) زمینه‌سازی برای قضاوت جامعه از سیاست‌ها و اولویت‌های تعیین شده در برنامه‌ها از منظر رعایت اخلاق در سلامت عمومی (public health) و با توجه به ملاک‌های علمی منتج از ارزش‌های ایرانی اسلامی و فرهنگ‌های بومی

مذاکرات

در صورت تمایل به دریافت متن مربوط به مذاکرات جلسه، می‌توانید به ایمیل شورای اخلاق علوم پزشکی دانشگاه به نشانی ethicscouncil1397@gmail.com درخواست خود را اعلام فرمائید. ان شاء الله طی ۳ روز اداری بعد از دریافت ایمیل شما، متن مذاکرات را دریافت خواهید نمود.

مصوبات

(۱) برای ماندگاری فعالیت‌های مکتوب شورا، مقرر شد از معاونت‌های محترم درخواست گردد گزارش فعالیت‌های سال ۹۷ حوزه خود را که به ذکر عناوین بسنده شده بود، به صورت مبسوط‌تر مکتوب نموده و اگر مستند خاصی برای فعالیت‌های انجام شده در دسترس دارند نیز پیوست کرده و تا ۹۸/۲/۳۱ به دبیرخانه شورا منعکس نمایند.

(۲) به منظور ارتقاء کیفیت بازآموزی‌های حوزه اخلاق علوم پزشکی و رفتار حرفه‌ای موارد زیر انجام گردد:

• کمیته کارشناسی تعیین ملاک‌های دبیر و مدرسین جلسات علمی و محتوای مربوطه به شرح زیر تشکیل گردد:

✓ نمایندگانی از معاونت‌های محترم آموزشی، پژوهشی، بهداشت، درمان، غذا و دارو و مرکز آموزش مداوم و آموزش ضمن

خدمت کارکنان و ۱ نفر متخصص اخلاق پزشکی و مدیر گروه اخلاق پزشکی

✓ با توجه به متفاوت بودن کار در هر حوزه، عناوین، محتوا و روش اجرا به حوزه‌های مربوطه واگذار گردد.

مسئولیت مراحل فوق با کمیته محترم دانشگاهی اخلاق در آموزش می‌باشد و گزارش مکتوبی از مراحل فوق تا تاریخ ۹۸/۳/۲۹

به دبیرخانه شورا جهت طرح در جلسه ۹۸/۴/۱۲ شورا ارسال گردد. بدیهی است این کمیته برای ۱ بار تشکیل خواهد شد.

• جهت برگزاری هر کارگاه یا جلسه بازآموزی با مباحث اخلاق، درخواست مربوطه به گروه اخلاق در سلامت دانشگاه ارسال شده و گروه در اولین جلسه خود با توجه به ملاک‌های استخراج شده فوق، موضوع را بررسی و نتیجه را به صورت مکتوب به مبادی درخواست‌کننده منعکس نماید.

۳) به منظور تسهیل در آموزش مباحث اخلاق حرفه‌ای در آموزش‌های ضمن خدمت کارکنان و وجود واحد مستقل آموزش ضمن خدمت در معاونت محترم توسعه مدیریت و منابع با انتقال عضویت مسئول محترم آموزش ضمن خدمت کارکنان از کمیته اخلاق در آموزش دانشگاه به کمیته اخلاق در توسعه مدیریت و منابع موافقت شد.

۴) با توجه به مباحث مطروحه در شورا، هدف کلی سال ۹۸ به شرح زیر تصویب شد:

هدف کلی: دستیابی توأمان به:

- مدیریتی اخلاق مدارتر،
- همکاری با انگیزه و رغبت بیشتر برای ارائه خدمات شایسته‌تر
- افزایش رضایتمندی در بین خدمت‌گیرندگان

راهکارهای پیشنهادی شورا که در متن مذاکرات موجود می باشد طی نامه‌ای به حوزه‌های مختلف توسط دبیرخانه شورا تا پایان اردیبهشت ماه ارسال گردد.

۵) معاونت‌های محترم در حوزه‌های مختلف خود، هنگام عقد قراردادهای مصادیق اخلاقی مربوطه را در متن قراردادهای صریح و شفاف مکتوب نموده و مسئولین مربوطه رعایت آن‌ها را به طور مستمر پیگیری نمایند.

دستور کار جلسه بعد

۱) ارائه مبحث علمی "ضرورت ورود مباحث اخلاق علوم پزشکی و رفتار حرفه‌ای در دانشکده‌ها در حوزه مدیران، کارکنان و دانشجویان" توسط آقای دکتر شهریاری عضو محترم هیأت علمی دانشکده پرستاری مامایی و عضو محترم شورای اخلاق دانشگاه

۲) ارائه پیشنهادات معاونت‌های محترم دانشگاه و اعضای محترم شورا در رابطه با راهکارهای رسیدن به هدف سال ۹۸ شورا و چالش‌های ارزیابی میدانی مدیران (خودارزیابی، ارزیابی کارکنان و خدمت‌گیرندگان از مدیران) و تعیین یک اولویت به عنوان یک مصداق رفتاری قابل اصلاح در هر حوزه.

۳) چگونگی مشخص نمودن مسئول بسته اعتلای اخلاق حرفه‌ای در دانشکده‌ها در حوزه آموزش

۴) چگونگی عملیاتی نمودن "بسته اعتلای اخلاق حرفه‌ای" در دانشکده‌ها